

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2016 елның «05» декабреннән

№ 489

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә «Алсу» балалар бакчасы» мәктәпкәчә белем муниципаль бюджет учреждениесе уставын яңа редакциядә раслау турында»

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлдәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советының 2015 елның 18 мартындагы 42-248 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының Нигезләмәсе нигезендә, **каرار бирәм:**

1. Кушымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә «Алсу» балалар бакчасы» мәктәпкәчә белем муниципаль бюджет учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә «Алсу» балалар бакчасы» мәктәпкәчә белем муниципаль бюджет учреждениесенең мәдире Таһирова Лилия Дамир кызын салым органында күрсәтелгән юридик затның уставын дөүләт теркәвенә алганда мөрәжәгать итүче итеп билгеләргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Яңа Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәкчесе вазыйфаларын башкаручы

В.Н.Семеняк

КИЛЕШЕНГӘН:

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районының
Милек һәм жир мөнәсәбәтләре
палатасы рәисе

_____ Гордеева Н.А

« _____ » _____ 2016 ел

РАСЛАНГАН:

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль
районы Башкарма
комитетының

2016 елның «05» декабреннән
489 нөмерлы крары белән

_____ В.Н.Семеняк

КИЛЕШЕНГӘН:

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Финанс - бюджет палатасы рәисе

_____ Л.Л.Завалишина

« _____ » _____ 2016 ел

**«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЯҢА ЧИШМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘДӘМСӘ «АЛСУ» БАЛАЛАР БАКЧАСЫ»
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
УСТАВЫ**

Әдәмсә авылы

2016 ел

1. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә «Алсу» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем учреждениесе.

1.2. Урнашкан урыны: 423186, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авылы, Үзәк урам, 10Б/2 нче йорт.

Почта адресы һәм документлар саклау урыны: 423186, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авылы, Үзәк урам, 10Б/2 нче йорт.

1.3. Оештыру-хокукый формасы-бюджет учреждениесе. Тибы - мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе.

Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора һәм үз эшчәнлегенең төп максаты сыйфатында табыш алу мөмкинлеге юк.

1.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен гамәлгә куючы һәм милекче - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты.

1.5. Юридик зат булып тора, аерымланган мөлкәте, мөстәкыйль балансы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының финанс органында шәхси счетлары, үз исеме язылган мөһер, бланклар, штамплар бар. Ул үз исемнен мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокукларны сатып ала һәм гамәлгә ашыра, вазыйфаларны үти, федераль законнар нигезендә гариза бирүче һәм җавап бирүче булып тора.

1.6. Документ үзенең йөкләмәләре буенча оператив идарә хокукында булган барлык мөлкәт белән, күчемсез милекне һәм аңа гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мөлкәтне сатып алуга бүлөп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәттән тыш, оператив идарә итү хокукында җавап бирә.

1.7. Балалар бакчасы үз эшчәнлеген БМО конвенциясе, Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә мэгариф турында» 2012 елның 29 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка хокукый актлары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының норматив актлары, шулай ук әлеге Устав нигезендә тормышка ашыра.

1.8. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе лицензияләүне һәм дәүләт аккредитациясен федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә уза.

1.9. Учреждениең рус телендә рәсми тулы исеме: Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Утяшкинский детский сад «Алсу» Новошешминского муниципального района Республики Татарстан».

Учреждениенен рус телендә рәсми кыскача исеме:

МБДОУ «Утяшкинский детский сад «Алсу».

1.10. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренен рәсми сайтында Россия Федерациясе законнары, шулай ук локаль норматив актлар белән билгеләнгән мәгълүматлар исемлеге нигезендә мәгълүмат урнаштыра һәм аны яңартуны тәмин итә.

2. ММББУнең предметы, максаты һәм эшчәнлек төрләре

2.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең эшчәнлек предметы булып федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты органнарының муниципаль хокукый актларында каралган мәгариф өлкәсендә хезмәт күрсәтү тора.

2.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыру юлы белән мәктәпкәчә белем бирүне, шулай ук 1 яшьтән алып белем бирү мөнәсәбәтләре туктатылганчы балаларны карауны тәмин итә.

2.3. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре булдырылган эшчәнлекнең максаты булып тора:

- мәктәпкәчә яшьтәге балаларның гомуми культурасын формалаштыру;
- мәктәпкәчә яшьтәге балаларның физик, интеллектуаль, эхлакый, эстетик һәм шәхси сыйфатларын үстерү;
- мәктәпкәчә яшьтәге балаларның уку эшчәнлегенә алшартларын формалаштыру;
- мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту;

2.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлекнең түбәндәге төп төрләрен башкара:

- һәркем өчен мөмкин булган түләүсез мәктәпкәчә белем бирү;
- балаларны карау һәм тәрбияләү.

2.5. Туклануны оештыру мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә йөкләнә. Балалар бакчасында туклану санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормалар нигезендә оештырыла һәм сәламәтлек саклау органнары тарафыннан эшләнгән һәм тәкъдим ителгән ун көнлек меню нигезендә гамәлгә ашырыла.

Азык-төлекнең сыйфаты, төрлегенә, витаминизациясе, азык-төлеккә нигез салу, аш-су эшкәртү, ризыкларның чыгуы, тәм сыйфаты, азык-төлек блогының санитар торышы, азык-төлекне саклау һәм сату срокларын үтәүне контрольдә тоту мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдиренә һәм аларның компетенциясе нигезендә беркетелгән персоналга йөкләнә. Балалар бакчасында гигиена һәм төзелеш нормаларына туры килгән тәрбияләнүчеләрне тукландыру өчен бүлмәләр (СанПиН, СНИП) жиһазландырылачак.

2.6. Балалар бакчасында балаларга медицина хезмәте күрсәтү махсус беркетелгән сәламәтлек саклау органнары һәм балаларга медицина персоналы белән тәэмин ителә. Медицина персоналы, администрация һәм хезмәткәрләр белән беррәттән, балаларның сәламәтлеге һәм физик үсеше, дөвәлау-профилактика чараларын үткәрү, санитар-гигиена нормаларын, режимны үтәү һәм туклануның сыйфатын тәэмин итү өчен җаваплы. Медицина хезмәткәрләре йогышлы авырулар таралуга һәм азык-төлек белән агуланулар килеп чыгуга юл куймау максатларында профилактик чаралар үткәрәләр.

Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләргә медицина хезмәте күрсәтү өчен бушлай бина бирә һәм медицина персоналының эшләү өчен шартлар тудыра.

2.7 төркемнәрдә балаларны тукландыру һәм хужалык-көнкүреш хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның шәхси гигиена һәм көн режимы үтәлешен тәэмин итү буенча чаралар комплексы тәэмин ителә.

2.8. Баланы мәктәпкәчә учреждениедә тәрбияләгән һәм караган өчен ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) түләү алына. Аның күләме Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә һәм килешүдә чагылдырыла. Гамәлгә куючы ата-ана түләвенә күләмен киметергә яисә аны аерым категория ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) аерым очрақларда һәм тәртиптә алмаска хокуклы.

Ата-аналарга (законлы вәкилләргә) ата-ана түләвенә бер өлешен Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган күләмдә компенсация түләнә. Компенсацияне алу хокукына ата-аналар балаларының бакчага йөрүе һәм каравы өчен ата-ана түләвен керткән ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) берсе ия.

3. Белем бирү процессын оештыру

3.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе 1 яшьтән 7 яшькә кадәр тәрбияләнүчеләрне карау һәм тәрбия, мәктәпкәчә белем бирү белән тәэмин итә.

3.2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында төркемнәр саны, санитар нормаларга һәм белем бирү процессын гамәлгә ашыру өчен булган шартларга бәйле рәвештә кабул ителгән аларның иң чик тулылыгыннан чыгып (шулай ук бюджет финанславы нормативын исәпләгәндә кабул ителгән иң чик тулылыгын исәпкә алып) гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Гомуми үсеш юнәлешендәге төркемнәрдә мәктәпкәчә белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

3.3. Төркемнәрнең тулылыгы балаларның яшен, аларның сәламәтлеген, төп белем бирү программасының үзенчәлеген исәпкә алып, шулай ук мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш режимын булдыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләрне исәпкә алып билгеләнә.

3.4. Балаларны бер яшь төркемнән икенчесенә күчерү мәктәпкәчә белем бирү бүлеге мәдире боерыгы нигезендә агымдагы елның августыннан сентябрь аена кадәр башкарыла.

3.5. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә белем бирү процессының эчтәлеге мәктәпкәчә белем бирүнең мөстәкыйль эшләнә һәм раслана торган төп мәгариф программасы белән билгеләнә. Мәктәпкәчә белем бирү программасы мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә, шулай ук мәктәпкәчә белем бирүнең тиешле үрнәк программаларын исәпкә алып эшләнә.

3.6. Белем бирү процессы балаларның мөмкинлекләрен, мәнфәгатьләрен, ихтыяжларын исәпкә алып, эшчәнлекнең төрле төрләрен үстерүне күздә тотта.

3.7. Мәктәпкәчә белем бирү эшчәнлеге рус һәм татар телләрендә алып барыла.

3.8. Мәктәпкәчә белем бирү программасы махсус оештырылган эшчәнлек рәвешләрендә тормышка ашырыла: төркем, фронталь, төркемчә, индивидуаль, дидактик уеннар, таныш-белү һәм сәнгать әдәбиятын уку, тематик экскурсияләр, сәяхәткә күзәтүләр, эксперименталь эшчәнлек процессында төркемнәрдә күзәтүләр, планлы күңел ачу, яллар, бәйрәмнәр уздыру.

3.9. Мәктәпкәчә белем бирү программасы шәхесне үстерүне, балаларның төрле эшчәнлек төрләрендә кызыксынуларын һәм сәләтләрен үстерүне тәмин итә, шәхес үсешенең билгеле бер юнәлешләрен тәкъдим итә торган түбәндәге структур берәмлекләренә үз эченә ала:

- социаль-коммуникатив үсеш;
- таныш-белү үсеше;
- сөйләм үсеше;
- сәнгать-эстетик үсеш;
- физик үсеш.

3.10. Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашырганда балаларның индивидуаль үсешенә бәя бирелергә мөмкин. Мондый бәяләү мәктәпкәчә яшьтәге балаларның педагогик диагностикасы (алга таба планлаштыру нигезендә яткан педагогик хәрәкәтләрнең нәтижәләгән бәяләү белән бәйле шәхси үсешен бәяләү) кысаларында мәктәпкәчә яшьтәге балаларның педагогик диагностикасы кысаларында үткәрелә.

3.11. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе тәрбияләнүчеләрнең ун көн ярым булуы белән биш көнлек эш аңнасы режимында 7.00 сәгәттән 17.30 сәгәткә кадәр эшли. Шимбә, якшәмбе һәм бәйрәм көннәре – эшләми торган (ял).

3.12. Балаларны көн саен иртәнге кабул итүне тәрбиячеләр үткәрә, алар ата-аналардан балаларның сәламәтлеге торышы турында сораша.

Ачыкланган авыру балалар яки балалар бакчаларында авыруга шикләнгән балалар кабул ителми; ата-аналар (законлы вәкилләр) килгәнче авырган балаларны көн дәвамында сәламәт балалардан аералар (вакытлыча изоляторда урнаштыралар) яисә дөвалау учреждениесенә жиберәләр.

3.13. Авырган очракта, шулай ук 5 көннән артык (ял һәм бәйрәм көннәреннән тыш) бакчада булмаганда, балаларны балалар бакчаларына бары тик диагнозы, дэваланган авыруның дэвамлылыгы күрсәтелгән белешмә булганда гына алалар.

3.14. Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегенә, турыдан-туры белем бирү эшчәнлегенә, йөрү, йокы, шулай ук белем бирү йөкләнешенә рөхсәт ителгән күләмә мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш режимын булдыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр белән билгеләнә.

3.15. Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләргә өй эшләре бирелми.

4. Кабул итү кагыйдәләре, тәрбияләнүчеләрне кабул итү һәм күчерү тәртибе һәм нигезләре

4.1 мәктәпкәчә белем бирүнең төп мәгариф программалары буенча уку өчен мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә балаларны күчерү, гамәлгә куючы тарафыннан агымдагы елның 1 июненнән 1 сентябренә кадәр билгеләнгән тәртиптә, комплектау нәтижәләре буенча мөдир тарафыннан башкарыла. Калган вакытта мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен иреккә (бушаган, яңа төзелгән) урыннарга комплектау башкарыла.

4.2. Балалар бакчасына керү өчен ата-аналар (законлы вәкилләр) бирергә тиеш:

- бер ата-ананың (законлы вәкилләрнең) шәхесен таныклаучы документ;
- бала туу турында таныклык күчермәсе;
- мәгариф идарәсе биргән юллама (сертификат, юллама);
 - ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) гариза;
 - баланың сәламәтлегенә торышы һәм әлегә төр балалар бакчасына бару мөмкинлегенә турында медицина комиссиясе бәяләмәсе;
 - компенсация юнәлешендәге төркемнәргә балаларны кабул иткәндә психологик-медик-педагогик комиссия бәяләмәсен раслау;
 - башкалар.

4.3. Бала авырган һәм балалар бакчасына керү мөмкинлегенә булмаган очракта, мөрәжәгать итүчеләр бу хакта мөдирне кисәтергә һәм сәламәтлек саклау учреждениесеннән белешмә тапшырырга тиешләр.

4.4. Баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә күчерү турында карар кабул итү тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) белән килешү төзү өчен нигез булып тора.

4.5. Килешүгә яктарның балаларны уку, тәрбияләү, карау һәм карау процессында барлыкка килә торган үзара хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы, шулай ук ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) балаларны караган өчен түләү алу тәртибе кертелә.

4.6. Килешүне имзалау мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен дә, ата-аналар (законлы вәкилләр) өчен дә мәжбүри булып тора. Килешү ике нөсхәдә төзелә, бер нөсхә балалар бакчасында саклана, икенчесе-ата-анада (законлы вәкилләрдә).

4.7. Килешүгә кул куелганчы, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдире мәжбүри тәртиптә баланың ата-анасын (законлы вәкилләрен), белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру уставы, лицензиясе, мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программалары, мәктәпкәчә белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка локаль актлары белән таныштыра.

4.8. Баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә кабул итү турындагы карар ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килешү төзегәннән соң мөдир тарафыннан чыгарыла.

4.9. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә балаларны чираттан тыш, беренче чиратта кабул итү хокукына Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары белән билгеләнгән затлар категорияләре ия.

4.10. Тәрбияләнүчене балалар бакчасыннан чыгару башкарыла:

- балигъ булмаган баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) инициативасы буенча, шул исәптән укучыны белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмага күчерү очрагында;

- балалар бакчасы инициативасы буенча килешүне берьяклы өзү юлы белән түбәндәге очракларда:

- а) мәктәпкәчә белем бирүнең төп белем бирү программасын үзләштерү тәмамланганнан соң һәм тәрбияләнүченең агымдагы елның 1 сентябренә башлангыч гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф учреждениеләрендә белем алу өчен кирәкле яшыкә житүе турында;

- б) баланың киләчәктә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә булуына комачаулаучы сәламәтлеге торышы турында язма медицина бәяләмәсе буенча;

- в) укучы ата-анасы (законлы вәкилләре) аркасында белем бирү оешмасына законсыз рәвештә керүгә китергән белем бирү оешмасына кабул итү тәртибен бозу очрагында;

- балигъ булмаган баланың яки ата-анасының (законлы вәкилләренә) һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешманың (шул исәптән белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешманың) ихтыярына бәйлә булмаган хәлләр буенча.

4.11. Баланы күчерү, төзелгән килешүне өзү һәм баланы бакчадан күчерү турында баланың ата-анасына (законлы вәкилләренә) мәжбүри язма хәбәрнамәдән (кисәтүдән) соң, ике атна узгач башкарыла. Уведомление баланың ата-анасының берсенә яки баланың законлы вәкиленә кул кушырып тапшырыла. Ата-анадан (законлы вәкилләрдән) баш тарткан очракта, төзелгән шартнамәне өзү һәм баланы күчерү турында хәбәрнамә (кисәтү) алырга һәм әлегә хәбәрнамәне (кисәтүне) алудан баш тарту турында язма акт рәсмиләштерергә тиеш. Мондый актны төзү датасы килешүне өзү һәм баланы күчерү турында рәсми хәбәр итү (кисәтү) датасы булып тора.

5. Мэгариф мөнэсэбэтлэрендэ катнашучыларның хокуклары һәм бурычлары

5.1. Балалар бакчасында тәрбияләнүчелэрнең һәм персоналның мөнэсэбэтлэре хезмэттэшлеккә, баланың шэхесен хөрмэт итүгә һәм аның индивидуаль үзенчәлеклэре нигезендэ үсешендэ аңа ирек бирүгә нигезләнэ.

5.2. Мэгариф мөнэсэбэтлэрендэ катнашучыларга тәрбияләнүчелэр, аларның ата-аналары (законлы вәкиллэре), педагогик хезмэткэрлэр һәм аларның вәкиллэре, балалар һәм яшьлэр эшлэре буенча белем бирү учреждениелэре керэ.

5.3. Балалар бакчасында тәрбияләнүчелэр түбэндэгелэргә хокуклы:

5.3.1. Гамэлгә ашыру гамэлгә куючы тарафыннан финанслана торган уку-уқыту программалары чиклэрендэ Федераль дүүлэт белем бирү стандартлары нигезендэ мэктэпкәчэ белем бирүне түләүсез алуга;

5.3.2. Тормышны һәм сәламәтлекне саклауга.

5.3.3.3. Физик һәм психик көчлэүнең барлык формаларыннан да саклауга;

5.3.4. Кеше абруен, вөждан иреген яклауга һәм хөрмэт итүгә;

5.3.5. Үсешнең яше һәм индивидуаль үзенчәлеклэре нигезендэ физиологик ихтыяжларны канәгәтләндерүгә (туклануда, төштә, ял итүдә һ.б.).

5.3.6. Жийһазлар, уеннар, уенчыклар, уку ярдәмлеклэре бирү.

5.4. Тәрбияләнүчелэрнең ата-аналары (законлы вәкиллэре) түбэндэгелэргә хокуклы:

5.4.1 Балалар белән эшлэгәндэ кулланыла торган уку-уқыту программасын сайларга.

5.4.2. Баланың законлы хокукларын һәм мәнфәгәтлэрен яklarга.

5.4.3. Балалар белән эшне яхшырту буенча мэктэпкәчэ белем бирү учреждениесе администрациясенә тәкъдимнэр кертергә.

5.4.4.4 Балага баланы карауны, тәрбиялэүне, аның сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны, балалар бакчасы белән шартнамәдә каралган шартларда тәрбиялэүне һәм уқытуны таләп итэргә.

5.4.5 Баланы (балаларны) тәрбиялэү һәм уқыту проблемалары буенча балалар бакчасында эшлэүче педагоглар белән киңәшлэшэргә.

5.4.6 Мэктэпкәчэ белем бирү учреждениесе идарэсендэ әлегә уставта каралган тәртиптә катнашырга.

5.4.7 Балалар һәм ата-аналар (законлы вәкиллэр) арасында шартнамә белән билгеләнгән шартларда бала йөргән төркемдә катнашырга.

5.4.8 Гамэлгә куючы яки балалар бакчасы мөдире алдында ата-аналар түләвен кичектерү турында үтенеч язарга.

5.4.9 Балалар бакчасында тиешле шартлар булганда, бала белән эшлэү өчен педагог сайларга.

5.4.10. Балалар белән эшлэү турында балалар һәм педагогларның хисапларын тыңларга.

5.4.11. Балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту буенча устав бурычларын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә.

5.4.12. Балалар һәм ата-аналар арасында килешүне срогыннан алда өзәргә.

5.4.13. Язма хәбәрнамә алган вакыттан алып, баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенән бер ай эчендә куыш чыгару турындагы карарны Гамәлгә куючыга игълан итәргә.

5.4.14. Балалар бакчасында ата-аналар берләшмәләре төзәргә.

5.4.15. Балалар бакчасында балаларны карап тоткан өчен билгеләнгән тәртиптә компенсация алырга.

5.4.16. Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыру турында мәгълүмат алырга.

5.4.17. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне жайга салу комиссиясендә балаларга карата белем бирү эшчәнлегенә кагылышлы администрация карарларына шикаять бирергә.

5.5. Ата-аналар (законлы вәкилләр) түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

5.5.1. Әлеге уставны аларның хокукларына һәм бурычларына кагылышлы өлешендә үтәргә.

5.5.2. Балага яшь чагында интеллектуаль, физик, әхлакый үстерү нигезләрен салырга.

5.5.3. Балалар бакчасының эш режимын бозмаска.

5.5.4. Балалар бакчасында баланы тоткан өчен вакытында түләргә.

5.5.5. Баланың килмәве яисә аның авыруы ихтималы турында мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе администрациясенә үз вакытында хәбәр итәргә.

5.5.6. Баланы тәрбиячегә көн саен шәхсэн (яки ышанычнамә нигезендә) тапшырырга һәм баланы алырга.

5.5.7. Балалар бакчасы белән килешү шартларын намус белән үтәргә.

5.5.8. Балага тәрбиянең педагогикага каршы методларын кулланмаска.

5.5.9. Балалар бакчасында булганда, үзләрен балалар бакчасында эшләүчеләр һәм килүчеләр белән әдәпле тотарга.

5.5.10. Бала барында башка тәрбияләнүчеләр, тәрбиячеләрнең абруен төшерә торган гамәлләрдән һәм әйтелмәләрдән тыелырга.

5.5.11. Баланы тәрбияләү мәсьәләләрендә балалар бакчасының педагогик хезмәткәрләр белән хезмәтгәшлек итәргә.

5.5.12. Компенсация түләү күләмен үзгәртүгә яисә туктатуга китерерлек хәлләр килеп чыгуы турында балалар бакчасына хәбәр итәргә.

5.6. Балалар бакчасында эшләүчеләр түбәндәгеләргә хокуклы:

5.6.1. Устав белән билгеләнгән тәртиптә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе идарәсендә катнашырга.

5.6.2. Профессиональ намусны һәм абруйны якларга.

5.6.3. Федераль, региональ һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларда каралган башка хокуклар.

5.7. Балалар бакчасының педагогик хезмәткәрләр түбәндәгеләргә хокуклы:

5.7.1. Белем бирү программаларын эшләүдә катнашуға.

5.7.2. Һөнәри намусны һәм абруйны яклауға, педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы нормаларын бозуны гадел һәм объектив тикшерүгә.

5.7.3. Эш вакытының дәвамлылығын кыскартуға, түләүле отпускны озайтуға, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда билгеләүгә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә социаль ярдәмнең башка чараларын куллануға.

5.7.4. Һәр ун ел саен өзлексез укытучы эше өчен озак (бер елга кадәр) ял.

5.7.5. Мәктәпкәчә белем бирү программасы нигезендә укыту һәм тәрбия методикаларын, уку әсбапларын һәм материалларны, дәреслекләрне ирекле сайлап алу һәм куллану.

5.7.6. Квалификация күтәрү. Бу максатларда администрация хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү һәм һөнәри яңадан эзерләү системасында уңышлы укыту өчен кирәкле шартлар тудыра.

5.7.7. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән социаль ташламалар һәм гарантияләр, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль мәгариф системасының педагогик хезмәткәрләренә бирелә торган өстәмә социаль ярдәм чараларына.

5.7.8. Балалар бакчасы белән идарә итүдә әлеге Устав белән билгеләнгән тәртиптә катнашырга.

5.7.9. Федераль законнарда каралган башка хокуклар һәм ирекләр.

5.8. Балалар бакчасы хезмәткәрләре бурычлы:

5.8.1. Балалар бакчасы Уставын, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең башка локаль норматив актларын үтәргә.

5.8.2. Хокукый, әхлакый һәм этик нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләрен үтәргә.

5.8.3. Тәрбияләнүчеләрнең һәм белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә.

5.8.4. Квалификация характеристикалары һәм һөнәри стандартлар таләпләренә туры килергә.

5.8.5. Аттестацияне билгеләнгән тәртиптә үтәргә һәм үз һөнәри дәрәжәсен даими рәвештә арттырырга.

5.8.6. Хезмәт килешүе шартларын үтәргә.

5.8.7. Тәрбияләнүчеләрнең хокукларын һәм ирекләрен яклау турында кайгыртырга, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) хокукларын хөрмәт итәргә.

5.8.8. Хезмәтне саклау өлкәсендә белемнәрне һәм күнекмәләренә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өйрәтү һәм тикшерү узарга.

5.8.9. Федераль законнарда каралган башка бурычларны үтэргә

5.9. Педагогик хезмәткәрләр бурычлы:

5.9.1. Балалар бакчасы Уставын, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, куркынычсызлык техникасы һәм янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен, хезмәт килешүе шартларын, вазифа инструкцияләрен үтэргә.

5.9.2. Белем бирү процессы вакытында балаларның тормышын һәм сәламәтлеген сакларга.

5.9.3. Балаларны физик һәм психик көч кулланудан сакларга.

5.9.4. Баланы тәрбияләү һәм укыту мәсьәләләре буенча гаилә белән хезмәттәшлек итэргә.

5.9.5. Профессиональ осталыкка ия булу, аларны даими камилләштерергә.

5.9.6. Һөнәри этика нормаларын үтэргә, башка балалар бакчасы хезмәткәрләре, ата-аналар (законлы вәкилләр), балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр, башка килүчеләр белән үзара мөнәсәбәтле булырга, коллективта мораль-психологик климатны бозуга китерә торган гамәлләрдән яки әйтемнәрдән тыелырга.

5.9.7. Тәрбияләнүчеләрнең психофизик үсеш үзгәрешләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә алырга, физик мөмкинлекләре чикләнгән затларның белем алуы өчен кирәкле махсус шартларны үтэргә, кирәк булганда медицина оешмалары белән хезмәттәшлек итэргә.

5.9.8. Хезмәт законнары нигезендә эшкә кергәндә башлангыч медицина тикшерүләрен, шулай ук мәктәпкәчә белем бирү юнәлеше буенча чираттан тыш медицина тикшерүләрен үтэргә.

5.9.9. Педагогик совет кабул иткән программалар нигезендә белем бирү-тәрбия эшен планлаштырырга һәм тормышка ашырырга.

5.9.10. Тәрбияләнүчеләрнең хокукларын һәм ирекләрен сакларга, белем бирү процессы чорында аларның тормышы, сәламәтлеге һәм иминлеге өчен җаваплылык тотарга.

5.9.11. Хезмәтне саклау һәм янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтэргә.

5.9.12. Федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актларында, жирле үзидарә органнары актларында, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең локаль норматив актларында каралган башка бурычларны үтэргә.

5.10. Үз хокукларын яклау максатларында тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) мөстәкыйль рәвештә яки үз вәкилләре аша хокуклы:

- тәрбияләнүчеләрнең, аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) хокукларын бозучы һәм (яки) кыскартучы хезмәткәрләргә карата куллану турында мөрәжәгатьне, дисциплинар җәза бирүне идарә органнарына жибәерергә. Мондый мөрәжәгатьләр элегә органнар тарафыннан тәрбияләнүчеләрне һәм аларның ата-аналарын (законлы вәкилләрен) җәлеп итеп, мәжбүри карап тикшерелергә тиеш;

- белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасындагы бәхәсләрне жайга салу комиссиясенә, шул исәптән педагогик хезмәткәр мәнфәгатьләре конфликты булу яки булмавы турындагы мәсьәләләр буенча да мөрәжәгать итәргә кирәк;

- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауның башка алымнарын кулланырга.

6. Персоналны туплау тәртибе

6.1. Эш бирүче буларак, балалар бакчасының барлык хезмәткәрләре өчен әлеге мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе - юридик зат. Педагогик эшчәнлеккә педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары буенча житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәлегенә гамәлдәге квалификация таләпләре һәм тиешле эшчәнлек төре буенча һөнәри стандартлар белән билгеләнә торган белем бирү цензы булган затлар кертелә.

6.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә хезмәт эшчәнлегә рөхсәт ителми:

1) шәхеснең тормышына һәм сәламәтлегенә, ирегенә, намусына һәм абруена каршы жинаять кылган өчен (законсыз урыннан тыш, психиатрия стационарына, яла ягу һәм мыскыл итүгә), шәхеснең женси кагылыгысызлыгына һәм женси ирегенә, гаиләгә һәм балигъ булмаганнарға, халыкның сәламәтлегенә һәм жәмәгать эхлагына, конституциячел строй һәм дәүләт иминлеге нигезләренә, шулай ук ижтимагый куркынычсызлыкка каршы жинаять кылган өчен хөкем ителгән затлар;

2) шәхеснең тормышына һәм сәламәтлегенә, ирегенә, намусына һәм абруена каршы авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр кылган өчен (законсыз урыннан тыш, психиатрия стационарына психиатрия стационарына, яла ягу һәм мыскыллау), гаиләгә һәм балигъ булмаган балаларга, халыкның сәламәтлегенә һәм жәмәгать эхлагына, конституциячел строй һәм дәүләт иминлеге нигезләренә, шулай ук ижтимагый куркынычсызлыкка каршы авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр кылган өчен хөкем ителгән затлар;

3) шәхеснең женси кагылыгысызлыгына һәм женси ирегенә каршы жинаять кылган өчен хөкем ителгән затлар.

Педагогик эшчәнлеккә шулай ук түбәндәге затларга рөхсәт ителми:

- суд карары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләнү хокукынан мәхрүм ителгәннәр;
- уйлап табылган авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр өчен хөкем ителмәгән яки түләнмәгән хөкем ителгән затлар;
- федераль законда билгеләнгән тәртиптә эшкә сәләтсез дип танылган затлар;
- сәламәтлек саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан расланган исемлектә каралган авырулар булганнар.

6.3. Хезмәткәр белән мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт килешүе белән җайга салына, аның шартлары Россия Федерациясе хезмәт законнарына каршы килә алмый.

6.4. Педагогик хезмәткәрләр өч елга бер тапкыр, аларның һөнәри эшчәнлеген бәяләү нигезендә аттестация комиссиясе тарафыннан, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдире тарафыннан расланган һәм хезмәткәрләрнең вәкиллекле органы белән килештерелгән педагогик хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы Нигезләмә нигезендә, балалар бакчасы мөдире боерыгы нигезендә төзелә торган аттестация комиссиясе тарафыннан үзләре биләгән вазыйфаларга туры килү-килмәүне раслау максатларында аттестация уза.

6.5. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрен эштән азат итү Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 2001 елның 30 декабрендәге 197-ФЗ номерлы каралган нигезләр барлыкка килгән очракта гамәлгә ашырыла.

6.6. Махсус белем бирү ихтыяжлары булган, шул исәптән авыр тормыш хәлендә булган балалар төркемнәренә кергәндә, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә тиешле квалификациясе булган өстәмә педагогик хезмәткәрләр җәлеп ителергә мөмкин.

7. Балалар бакчасы эшчәнлеген мөлкәт һәм финанс белән тәмин итү

7.1. Муниципаль йөкләмәне үтәүне финанс ягыннан тәмин итү Гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт сатып алуга бүлеп бирелә торган акчалар, салым салу объекты буларак тиешле мөлкәт, шул исәптән җир кишәрлекләре булган салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә финанс чараларын формалаштыру чыганакалары булып түбәндәгеләр тора:

- Гамәлгә куючының үз акчалары;
- Яңа Чишмә муниципаль районының бюджет һәм бюджеттан тыш акчалары;
- физик һәм юридик затларның ирекле иганәсе;
- продукция сатудан алынган керем.

7.3. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар җәлеп итү аның эшчәнлеген Гамәлгә куючы акчалары хисабына финанс ягыннан тәмин итүнең нормативларын һәм (яки) абсолют күләмен киметүгә китерми.

7.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе финанс-хужалык эшчәнлеген мөстәкыйль башкара. Гамәлгә куючы тарафыннан моңа беркетелгән финанс һәм матди чаралар, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, аларга Устав нигезендә кулланыла һәм тартып алынмый.

7.5. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең мөлкәте аңа Россия Федерациясе Граждан кодексы (беренче өлеш) нигезендә оператив идарә хокукында беркетелә (30.11.1994 ел, № 51-ФЗ). Үзенең

Устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир участогы аңа даими (сроксыз) файдалану хокукына карый.

7.6. Әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, кредит оешмаларында депозитларда акча урнаштырырга, шулай ук кыйммәтле кәгазьләр белән алыш-бирешләр ясарга хокукы юк.

7.7. Документ үзенең йөкләмәләре буенча оператив идарә хокукында булган барлык мөлкәт белән, күчмәсез милекне һәм аңа гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мөлкәтне сатып алуга бүлөп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәттән тыш, оператив идарә итү хокукында җавап бирә.

7.8. Милекче ризалыгыннан башка, милекче үзенә беркетелгән аеруча кыйммәтле күчмәле милек белән яки милекче тарафыннан мондый мөлкәтне, шулай ук күчмәсез милекне сатып алуга бүлөп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган йорт белән эш итәргә хокуклы түгел.

Калган мөлкәт белән оператив идарә итү хокукында булган балалар бакчасы мөстәкыйль эш итәргә хокуклы, әгәр "Коммерциячел булмаган оешмалар турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законда башкача каралмаган булса.

7.9. Исәптән чыгарылган мөлкәт (шул исәптән тузу сәбәпле) исәптән төшерү акты нигезендә Учреждениегә оператив идарәгә тапшырылган мөлкәт составыннан төшереп калдырыла. Учреждениенең мөлкәтен аеруча кыйммәтле күчмәсез мөлкәт категориясенә кертү турындагы карар Учреждениене Гамәлгә куючы тарафыннан кабул ителә.

7.10. Күчмәсез милекне Гамәлгә куючы ризалыгы белән арендага биргән яки гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне сатып алу өчен бүлөп бирелгән акчалар хисабына Гамәлгә куючы тарафыннан сатып алынган күчмәсез мөлкәтне һәм аеруча кыйммәтле күчмәле мөлкәтне Гамәлгә куючы ризалыгы белән арендага биргән очракта, Гамәлгә куючы мондый мөлкәтне карап тотуны финанс белән тәмин итү гамәлгә ашырмый.

7.12. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә оператив идарә хокукында беркетелгән акчаларга һәм мөлкәткә карата федераль законнар, законнар белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә килештерергә кирәк

башка норматив хокукый актлар:

- Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәнфәгатьләренә кәргән эре алыш-бирешләр һәм алыш-бирешләр башкару;
- милекче тарафыннан үзенә беркетелгән яки милекче сатып алган акчалардан, шулай ук күчмәсез милекне хужалык җәмгыятьләренен устав (склад) капиталына яки аларга мондый мөлкәтне гамәлгә куючы яки катнашучы сыйфатында тапшыруга милекче тарафыннан бүлөп бирелгән акчалардан тыш, башка мөлкәтне (аларны бирү шартлары башкача билгеләнмәгән булса) кертү;

- коммерцияле булмаган оешмаларга аларны Гамэлгә куючы яки акчаларда катнашучы сыйфатында (аларны бирү шартлары башкача билгеләнмәгән булса) һәм башка мөлкәтне тапшыру, милекче тарафыннан мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә беркетелгән яки аңа мондый мөлкәт, шулай ук күчемсез милек сатып алу өчен милекче тарафыннан бүлөп бирелгән акчалардан тыш.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә гамэлгә куючы тарафыннан әлеге мөлкәтне сатып алуга бүлөп бирелгән акчаларга беркетелгән яки мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә сатып алынган күчемсез милек, шулай ук мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә булган күчемсез милек билгеләнгән тәртиптә аерым исәпкә алынырга тиеш.

8. Балалар бакчасы идарәсе

8.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары белән идарә итү федераль законнар, башка норматив хокукый актлар һәм әлеге Устав нигезендә бербөтенлек һәм коллегияльлек принципларын берләштерү нигезендә гамэлгә ашырыла.

8.2. Гамэлгә куючы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе төзү (шул исәптән гамәлдәге муниципаль учреждение төрен үзгәртү юлы белән), аны үзгәртеп кору һәм бетерү;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе уставын, шулай ук аңа кертелә торган үзгәрешләрне раслау;
- балалар бакчасы мөдирен билгеләп кую һәм аның вәкаләтләрэн туктату, шулай ук аның белән хезмәт шартнамәсен төзү һәм туктату;
- Россия Федерациясенәң 30.12.2001 ел, № 197-ФЗ Хезмәт кодексы нигезендә, эш бирүче инициативасы белән эш бирүче тарафыннан хезмәт шартнамәсен өзүгә бәйлә рәвештә эш бирүче инициативасы белән хезмәт шартнамәсен өзүгә китергән мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенәң срогы чыккан кредитор бурычының рөхсәт ителгән күләменәң чик күрсәткечен билгеләү;
- юридик һәм физик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләрне башкаруга) муниципаль бирем (алга таба - муниципаль бирем) төп эшчәнлек төрләре буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе уставында каралган тәртиптә формалаштыру һәм раслау;
- «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» Федераль законда билгеләнгән критерийларга туры килә торган эре килешүләрнең мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрэн башкаруны алдан килештерү;
- «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» Федераль законда билгеләнгән критерийлар нигезендә билгеләнә торган кызыксындыру булган мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе катнашында килешүләр хуплау турында карар кабул итү;

- күчемсез милек белән эш итү буенча килешүне алдан килештерү, шул исәптән аны арендага биру;
- Гамәлгә куючы тарафыннан яисә сатып алынган акчалар исәбеннән аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән күрсәтмәләрне килештерү;
- аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт исемлеген билгеләү;
- муниципаль милекне оператив идарә итү хокукында өстәмә белем алуға беркетү, шулай ук мондый мөлкәтне тартып алу;
- билгеләнгән муниципаль биремнән тыш, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән очракларда, билгеләнгән муниципаль бирем чикләрендә балалар бакчалары эшчәнлегенә төп төрләренә керә торган хезмәт (эш) өчен физик һәм юридик затлар өчен түләүне билгеләү тәртибен билгеләү;
- аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәттән гайре, хужалык жәмгыятьләренә устав (жыелма) капиталына мөлкәтне бүлешүне килештерү яисә мондый мөлкәтне башка рәвештә аларны Гамәлгә куючы яисә катнашучы буларак тапшыру;
- федераль законнарда каралган очракларда килештерү, коммерциячел булмаган оешмаларга аларны гамәлгә куючы яисә мөлкәтне катнашучысы буларак тапшыру, моңа өстәмә белем бирү учреждениесенә Гамәлгә куючы тарафыннан бирелгән яисә сатып алынган кыйммәтле күчемсез мөлкәт керми;
- муниципаль биремне үтәүне финанс ягынан тәмин итү;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә финанс-хужалык эшчәнлеге планын төзү һәм раслау тәртибен билгеләү;
- РФ законнары нигезендә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеген тикшереп тору;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеге нәтижеләре турында һәм аңа беркетелгән муниципаль мөлкәттән файдалану турында хисап төзү һәм раслау тәртибен билгеләү;
- балалар бакчасының финанс-хужалык эшчәнлеген тикшереп тору;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә штат расписаниесен килештерү;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеген финанс белән тәмин итү;
- сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен, шулай ук аларны карау һәм карау өчен махсус шартлар тудыру;
- норматив документларны үз компетенциясе чикләрендә бастырып чыгару;
- гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыру.
- 8.3. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә бердәм башкарма органы булып балалар бакчасы эшчәнлеге белән житәкчелек итүче мөдир тора.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире хезмәт килешүе нигезендә Россия Федерациясе хезмәт законнары нигезендә Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә һәм вазыйфасыннан азат ителә.

8.3.1. Мөдир, Россия Федерациясе законнары һәм әлеге устав нигезендә, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлегенә житәкчелекне гамәлгә ашыра, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеге өчен җаваплы. Мөдир үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларга, шулай ук аерымланган структур бүлекчәләр житәкчеләренә, шул исәптән үзе булмаганда, вакытлыча тапшырырга хокуклы.

8.3.2. Мәгариф һәм фән министрлыгы мәдире Гамәлгә куючының компетенциясе кысаларында кабул ителгән эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Гамәлгә куючының карарларын үтәүне оештыра.

8.3.3. Балалар бакчасы мәдире ышаныч кәгазеннән башка эшли, шул исәптән балалар бакчасы исеменнән:

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исеменнән гражданлык-хокукый һәм хезмәт килешүләре төзи, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең штат расписаниесен, хезмәткәрләренең вазыйфаи инструкцияләрен һәм структур бүлекчәләр турында нигезләмәләренә раслый;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын, аның еллык һәм бухгалтерлык хисаплылыгын раслый;
- әлеге Устав компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеген жайга салучы локаль норматив актлар кабул итә, әлеге Устав билгеләгән тәртиптә;
- Яңа Чишмә муниципаль районы шәһәр округының финанс органнарында шәхси счетлар ачуны тәэмин итә
- РФ салым законнарында билгеләнә торган тәртиптә һәм күләмнәрдә салымнарны һәм җыемнарны үз вакытында түләүне тәэмин итә, билгеләнгән тәртиптә статистик, бухгалтерлык һәм башка хисапларны тапшыра;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исеменнән вәкиллек хокукына, шул исәптән алдынгы дин хокукы белән ышанычнамәләр бирә;
- боерыклар һәм күрсәтмәләр чыгара, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең барлык хезмәткәрләре өчен мәҗбүри булган йөкләмәләр һәм күрсәтмәләр бирә;

8.3.4. Балалар бакчасы мәдире шулай ук түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

- балалар бакчасы эшчәнлегендә законлылыкны саклауны тәэмин итә;

- гомуми белем бирү процессы да, аерым алганда, планлаштыра һәм эшне оештыра, белем бирү процессының барышын һәм нәтижәләрен тикшереп тора, өстәмә белем бирү учреждениесе эшенең сыйфаты һәм нәтижәлелеге өчен жавап бирә;
- лицензиялүгә һәм дәүләт аккредитациясенә, шулай ук мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе идарәсенең коллегияль органнарына сайлаулар уздыру буенча өстәмә белем бирү программасын әзерләү эшен оештыра;
- эшкә кабул итә һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең педагогик һәм башка хезмәткәрләрен эштән чыгара;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең хезмәткәрләренең хезмәт хакын, шул исәптән окладларны, өстәп түләүне һәм окладларга өстәмә түләүне, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренең хезмәт хакы турындагы нигезләмә, законнар һәм башка норматив хокукый актлар нигезендә компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен билгели;
- хезмәткәрләрнең эш графикларын һәм педагогик йөкләнешен раслый;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесегә кабул итү турында боерыклар чыгара;
- педагогик совет өчен тәрбиячәне куып чыгару турында дәлилле күзаллау әзерли; педагогик совет карары нигезендә тәрбияләнүчәне куып чыгару турында боерык чыгара;
- тәрбияләнүчеләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомерен һәм сәламәтлеген саклауны оештыра;
- тәрбияләнүчеләр контингентын формалаштыра;
- балалар бакчасында тәрбияләнүчеләргә социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыруны оештыра, тәрбияләнүчеләрнең хокукларын яклауны оештыра;
- исәпкә алуны, аның сакланышын һәм уку-матди базасын тулыландыруны, документларны исәпкә алуны һәм саклауны тәмин итә;
- эш башкаруны оештыра;
- шәхси мәгълүматны яклау тәртибен билгели һәм аның үтәлешен тәмин итә;
- жаваплы затларны балалар бакчаларында хезмәтне саклау, техника иминлеге һәм янгын куркынычсызлыгы таләпләрен үтәгән өчен билгели;
- балалар бакчасының эшчәнлегә мәсьәләләре буенча дәресләр, киңәшмәләр, инструктажлар, башка гамәлләр үткәрә;
- балалар бакчасында эшләнүчеләр арасында вазыйфаларны бүлә;
- ДОУ хезмәткәрләрен дисциплинар һәм башка жаваплылыкка жәлеп итә;

8.3.5. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдире:

- мәжбүри аттестация узарга, аны үткәрү тәртибе һәм сроклары Учредитель тарафыннан билгеләнә;
- гамәлгә куючының муниципаль биремен тулы күләмдә үтәвен тәмин итәргә;

- муниципаль һәм башка хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын яхшырту, эшләр башкару өстендә даими эш алып баруны тәмин итәргә;
- балалар бакчасының финанс-хужалык эшчәнлегенә планын төзүне, раслауны һәм үтәүне тәмин итәргә;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесене хезмәткәрләренә хезмәт хакын вакытында түләүне тәмин итәргә, хезмәткәрләргә хезмәт хакы күләмен арттыру чараларын күрергә;
- балалар бакчасында эшләүчеләргә имин хезмәт шартлары тәмин итәргә;
- өстәмә белем бирү учреждениесене эшчәнлегенә нәтижеләре турында һәм аңа беркетелгән милекнең оператив идарәсе хокукында файдалану турында хисап төзүне һәм раслауны тәмин итәргә;
- Яңа Чишмә муниципаль районы бюджетыннан бирелә торган бюджет акчаларыннан максатчан файдалануны һәм финанс дисциплинасының үтәлешен тәмин итәргә;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесене мөлкәткә белән килешү төзүне гамәлгә куючы белән килешергә, аны башкаруда кызыксыну бар;
- балалар бакчасында эшләүчеләрнең эчке хезмәт тәртибе һәм хезмәт дисциплинасы кагыйдәләренә үтәлешен тәмин итәргә;
- балалар бакчалары хезмәткәрләрен билгеләнгән тәртиптә аттестацияләүне оештырырга;
- һәр баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) арасында шартнамәләр төзәргә;
- уставта билгеләнгән тәртиптә балаларны кабул итәргә һәм балалар төркемнәрен аларның яше, сәламәтлегенә торышы, индивидуаль үзенчәлекләре нигезендә комплекташтырырга;
- куркынычсызлык техникасы, янгын куркынычсызлыгы нормаларын һәм кагыйдәләрен, санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм сәламәтлеккә саклауны тәмин итә торган нормативларны үтәү режимын булдырырга тәрбияләнүчеләргә һәм балалар бакчасында эшләүчеләргә;
- Сәламәтлек өчен куркыныч шартлар булганда белем бирү процессын уздыруны тыярга тәрбияләнүчеләргә һәм хезмәткәрләргә;
- яңа уку елына өстәмә белем бирү учреждениесен эзәрләүне оештырырга, өстәмә белем бирү учреждениесен кабул итү актына кул куярга;
- мэгариф өлкәсендә идарәне, дәүләт контроль һәм күзәтчелек органнарын гамәлгә ашыручы хокукый актларның, дәүләт органнарының күрсәтмәләренә үтәлешен, мэгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләргә җайга салу комиссиясе карарларын тәмин итәргә;
- балалар бакчалары хезмәткәрләренә бушлай медицина тикшерүләргә уздыруны тәмин итәргә;

- азык-төлекнең ассортиментын яхшырту, азык-төлекне сыйфатлы эзерләү өчен шартлар тудыру чараларын күрергә;
- тәрбияләнүче авырган, шифаханә-курорт дәваланыуы узган, карантин, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) еллык ялын узган очракта, жәйге чорда, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) бала өчен отпуск вакытына һәм дәвамлылыгына бәйсез рәвештә, 90 календарь көнгә кадәр, балалар бакчасында урын сакларга;
- башка очрақларда бала булмауның сәбәбен хөрмәт итәргә;

8.3.6. Мәгариф һәм фән министрлыгы мөдире, бу алыш-биреш гамәлдә булмауга карамастан, законнарны бозып, зур алыш-биреш кылу нәтижәсендә китерелгән зыяннар күләмендә җаваплы була.

8.4. Балалар бакчасында идарә итүнең коллегияль органнары формалаша, аларга мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренең Гомуми җыелышы, Педагогик советы, ата-аналар комитетлары керә.

8.5. Балалар бакчалары белән идарә итү мәсьәләләре буенча тәрбияләнүчеләрнең һәм педагогик хезмәткәрләренең ата-аналары (законлы вәкилләре) фикерен исәпкә алу максатларында һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә, балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең һәм педагогик хезмәткәрләренең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе төзелә һәм эшли:

- тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) киңәшләре;
- хезмәткәрләренең һөнәри берлекләре һәм аларның вәкиллекле органнары.

8.6. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренең гомуми җыелышы идарәнең коллегияль органы булып тора, аның компетенциясенә түбәндәге мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү керә:

- балалар бакчасын үстерү планына, шул исәптән белем бирү эшчәнлегенә юнәлешләре һәм балалар бакчасының башка эшчәнлек төрләре турында тәкъдимнәр кертү;
- күмәк шартнамә төзү кирәклегенә турында карар кабул итү;
- сәламәтлек саклау һәм ныгыту, балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрне һәм хезмәткәрләренә тукландыруны оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру;

8.6.1. Гомуми җыелыш вакыты чикләнмигә гамәлдә була һәм гомуми җыелыш уздыру датасына, аерым структур бүлекчәләр хезмәткәрләрен дә кертеп, төп эш урыны буенча тулы эш көне шартларында эшләүче гомумҗыелыш хезмәткәрләрен үз эченә ала.

8.6.2 Хезмәткәрләрнең гомуми жыельшы елына ике тапкырдан да ким үткәрелми. Хезмәткәрләрнең Гомуми жыельшын чакыру турындагы карарны мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире кабул итә.

8.6.3. Гомуми жыельш уздырылган дип санала, әгәр анда мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләрнең яртысыннан артыгы катнашкан булса.

8.6.4. Гомуми жыельшның карарлары гади күпчелек тавыш белән кабул ителә һәм беркетмә белән рәсмиләштерелә. Карарлар мәжбүри булып тора, карарларны үтәү бакча мәдире тарафыннан оештырыла. Мөдир чираттагы Гомуми жыельшта узган Гомуми жыельшның үтәлеше һәм (яки) үтәлеше турында хисап тотат.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе уставын үзгәртү һәм өстәү, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен раслау, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе идарәче советы турында нигезләмә кабул итү, идарәче совет эшчәнлеген туктату турында карар кабул итү һәм яңа составны формалаштыру күпчелек тавыш белән өчтән бергә кабул ителә.

8.6.5. Гомуми жыельш үзенең компетенциясенә уставның 8.6 п. кертелгән мәсьәләләр буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исеменнән эш итәргә хокуклы.

Уставның 8.6 п. Гомуми жыельшы компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләр буенча Гомуми жыельш мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исеменнән чыгыш ясамый.

8.7. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең (алга таба - Совет) идарәче советы - әлеге устав нигезендә идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән коллегияль орган.

Совет сайлау процедураларын кулланып, 11 һәм 25 әгъзадан ким булмаган составтагы идарәче совет турындагы нигезләмә нигезендә формалаштырыла.

Совет составы өч елга өстәмә белем бирү учреждениесе мәдире боерыгы белән раслана. Бер үк затлар Совет составына рәттән бер сроктан артык керә алмый.

Совет әгъзалары булып тигез торалар:

- тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) вәкилләре;
- балалар бакчасында эшләүчеләр.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире вазифа буенча совет составына мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе администрациясе вәкиле буларак керә.

Совет составына гамәлгә куючы вәкиле кертелергә мөмкин.

Совет иҗтимагый башлангычларда эшли.

8.7.1. Идарә советы турындагы нигезләмәгә ярашлы рәвештә, Советка сайлаулар мөгариф учреждениесе мәдире итеп билгеләнә. Сайлауларда катнашу ирекле һәм ирекле булып тора.

Советка сайлауларны оештыруны мөдир җитәкчелегендәге мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе администрациясе тәмин итә.

Совет эгъзалары ата-аналар (законлы вэкиллэр) советында, балалар бакчасында эшлэуچелэр жыельшында гади күпчелек тавыш белэн сайлана. Тавыш бирүдэ катнашучылар санына бэйсез рэвештэ, тавыш бирү хокукына ия барлык затларны сайлаулар көне һәм вакыты турында тиешле хэбэр булганда, сайлаулар узган дип санала.

Сайлауларның формасы һәм процедурасы мэктэпкэчэ белем бирү учреждениесенең Идарэ советы турындагы нигезләмэ белэн билгелэнэ.

8.7.2. Мэгариф һәм фэн министрлығы мөдире, жыельшлар беркетмэлэрен алганнан соң, өч көн эчендэ Совет членнарының исемлеген төзи, элэге исемлекне раслаган боерык чыгара, Советның беренче утырышы датасын билгели, бу хакта сайланган эгъзаларга хэбэр итэ.

Советның беренче утырышында аның рэисе сайланган жыельшлар арасынан сайлана.

Жыельшларда сайланган эгъзалар составында советның үз составына мэктэпкэчэ белем бирү учреждениесе эшчэнлеге белэн кызыксынган затлар арасынан дүрт эгъзаны кооптировать итэргэ (өстэмэ рэвештэ сайларга) хокукы бар.

Гамэлгэ куючы беренче чиратта каралырга тиешле Совет составына кооптация өчен кандидатуралар тэкъдим итэргэ хокукы.

8.7.3. Совет эгъзасы үз составынан түбэндэге очракларда Советның карары буенча чыгарыла:

- аның язма рэвештэ күрсэтелгэн телэге буенча;
- Совет эгъзасы булган эшченең хезмэт мөнэсэбэтлэрен туктату; ата-аналар (законлы вэкиллэр) арасынан - балалар бакчасы һәм аларның баласы арасында мэгариф мөнэсэбэтлэре туктатылуға бэйле рэвештэ;
- Совет эгъзасы Совет эшендэ катнашмаса (нигезле сэбэплэрсез рэттэн ике һәм аннан күбрэк утырышка йөрми);
- Советта эгъзалыкка туры килми торган хокукка каршы яки амораль гамэллэр кылу.

Советка аның составынан сайланучы Совет эгъзасын чыгаруға бэйле рэвештэ өстэмэ сайлаулар уздыруны Совет составынан аның эгъзасы чыгарылганнан соң килэсе срокка балалар бакчасы мөдире оештыра.

8.7.4. Утырышлар графигы Совет тарафыннан раслана. Совет рэисе чираттан тыш утырыш оештырырга хокукы. Утырыш шулай ук Совет эгъзаларының язма рэвештэ рэсмилэштерелгэн гомуми санының кимендэ өчтэн бере талэбе буенча уздырыла.

8.7.5. Утырышта аның эгъзаларының кимендэ яртысы катнашса, Совет карарлары тулы хокукы. Советның карарлары мондагы эгъзаларының гади (абсолют) күпчелек тавышы белэн кабул ителэ. Тавышлар тигез булганда Совет рэисенең тавышы хэлиткеч булып тора.

Советның үз компетенциясе кысаларында кабул ителгэн карарлары - мэктэпкэчэ белем бирү учреждениесе мөдире, хезмэткэрлэр, ата-аналар (законлы вэкиллэр) өчен мэжбүри.

8.7.6. Совет вэкалэтлэренэ түбэндэгелэр керэ:

- балалар бакчасын үстерү планын раслау;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм аның аерымланган структур бүлекчәләренең эш режимнарын килештерү;
- уку елының башлануын һәм тәмамлануын, мәктәпнең эш башлану һәм тәмамлану вакытын билгеләү;
- бюджеттан тыш акчалар тоту юнәлешен билгеләү һәм аларны эшчәнлекне тәмин итү һәм үстерү өчен жәлеп итүгә ярдәм итү;
- балалар бакчасының финанс-хужалык эшчәнлегенә планын төзү буенча тәкъдимнәр кертү;
- дәүләт, муниципаль, ижтимагый һәм башка оешмаларда үз вәкаләтләре кысаларында балалар бакчасының мәнфәгатьләрен күрсәтү;
- түләүләрне бүлүнә килештерү һәм стимуллаштыручы фондтан мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренә өстәмә түләү;
- эчке тәртип кагыйдәләрен килештерү, хезмәткәрләренең хезмәтен һәм башка локаль норматив актларны билгеләнгән компетенция нигезендә түләү турында нигезләмә;
- балалар һәм аерым хезмәткәрләр хисабын тыңлау;
- балалар бакчасында уку, тәрбияләү һәм хезмәт шартлары үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру;
- коллектив шартнамә төзү мәсьәләләре буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдиренә тәкъдимнәр.

8.7.7. идарәче совет түбәндәге мәсьәләләр буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исемнән эш итәргә хокуклы:

- балалар бакчасын үстерү планын төзү;
- уку елының башлануын һәм тәмамлануын, эшнең башлану һәм тәмамлану вакытын билгеләү;
- бюджеттан тыш акчалар тоту юнәлешен билгеләү һәм аларны эшчәнлекне тәмин итү һәм үстерү өчен жәлеп итүгә ярдәм итү.

Уставның 8.7.6 нчы маддәсе нигезендә Советның вәкаләтләренә кертелгән башка мәсьәләләр буенча, Советның мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исемнән чыгып ясамавы билгеле.

8.8. Балалар бакчасының педагогик советы даими эшләүче коллегиаль идарә органы булып тора, ул белем бирү процессының төп мәсьәләләрен карау өчен төзелә.

Педагогик советы әгъзалары булып барлык педагогик хезмәткәрләр (шул исәптән аерымланган структур бүлекчәләр), шулай ук эшчәнлекләре мәгариф процессын эчтәлеккә һәм оештыруга бәйле булган мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең башка хезмәткәрләре тора. Педагогик советы рәисе - балалар бакчасы мөдире.

Утырышта аның эгъзаларының кимендә яртысы катнашса, Педагогик советының үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча карарлары тулы хокуклы. Карарлар гади күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда Педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

Педагогик совет тулы составта елына дүрт тапкыр жыела. Агымдагы мәсьәләләрне карау өчен, әлеге бүлекчәләрдә эшләүче педагогик хезмәткәрләр саныннан мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә структур бүлекчәләрендә формалаша торган кече педагогик советлар чакырыла.

8.8.1. Педагогик советы:

- уку планнары, программалары, укыту-методик материаллар, белем бирү процессының формалары, ысуллары һәм аларны гамәлгә ашыру ысуллары турында фикер алыша һәм сайлау үткәрә;
- педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү, аларның ижади инициативаларын үстерү, алдынгы педагогик тәҗрибәне тарату эшен оештыра;
- педагогик хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы нигезләмәне килештерә;
- тәҗрибә-эксперименталь эшнең юнәлешләрән билгели;
- педагогик тәҗрибәне ачыклай, гомумиләштерә, тарата, кертә;
- түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләрән оештыру, аларның эчтәлеге һәм сыйфаты мәсьәләләрән карый;
- белем бирү процессын оештыруны регламентлаштыручы локаль норматив актларны килештерү турында фикер алыша һәм карар кабул итә.

8.8.2. Педагогик совет уставның 8.8.1 подп.1. карамагындагы мәсьәләләр буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исемнән эш итәргә хокуклы.

Уставның

8.8.1. Уставның Педагогик советы компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләр буенча Педагогик советы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе исемнән чыгыш ясамый.

8.9.1. Төркемнең ата-аналар комитеты төркемнең ата-аналар жыелышы тарафыннан 2-4 кеше сайлана. Төркемнең ата-аналар жыелышы итеп балалар бакчасының ата-аналар комитетында 1 вәкил сайлана. Ата-ана комитетларының комитетлары комитет эгъзалары тарафыннан сайлап куела торган рәисләрә бар.

Ата-ана комитетларының составы бер елга мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдире боерыгы белән раслана. Бер үк затлар рәттән ата-аналар комитетлары составына бер сроктан артык керергә мөмкин. Ата-ана комитеты составында функцияләрне оптималь бүлү һәм эшчәнлекнең нәтиҗәләлеген арттыру максатларында структур бүлекчәләр төзелергә мөмкин.

8.9.2. Иң мөһим мәсьәләләрне хәл итү һәм фикер алышу өчен балалар бакчасының ата-аналар җыелышы чакыра. Төркемнең ата-аналар комитеты тиешенчә төркемнең ата-аналары җыелышын чакыра.

8.9.3. Ата-аналар комитетларының вәкаләтләренә өстәмә белем бирү учреждениеләрен оештыруның барлык мәсьәләләре буенча рекомендация карарлары кабул итү керә.

Ата-ана комитетлары идарәче совет раслаган ата-аналар комитетлары турындагы нигезләмә нигезендә эш итә.

9. Учет, хисап һәм контроль

9.1. Балалар бакчасы үз эше нәтижеләрен оператив һәм бухгалтерлык исәбенә ала, билгеләнгән форма буенча статистик һәм бухгалтерлык хисапчылыгын алып бара, ул "Бухгалтерлык хисабы турында" 2011 елның 6 декабрдәге 402-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Гамәлгә куючыга акчаларны алу һәм тоту турында еллык хисап тапшыра.

9.2. Квартал һәм еллык бухгалтерлык хисапчылыгын бирү сроклары Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы башкарма комитетының вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

9.3. Статистик хисапчылыкның рәвешләре, аларны тапшыру сроклары һәм тәртибе дәүләт статистикасы органнары тарафыннан билгеләнә. Финанс-хужалык эшчәнлегенә үтәлешен тикшереп тору аларның вәкаләтләре кысаларында тиешле федераль, региональ һәм жирле органнар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

10. Халыкара хезмәттәшлек

10.1. Балалар мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында каралган башка рәвешләрдә мәгариф мәсьәләләре буенча шартнамәләр төзү юлы белән мәгариф өлкәсендә халыкара хезмәттәшлектә түбәндәге юнәлешләр буенча катнашырга хокуклы:

- халыкара яисә чит ил оешмалары белән берлектә уку-укыту программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең педагогик хезмәткәрләрен чит ил мәгариф оешмаларына җибәрү;
- мәгариф программаларын гамәлгә ашыруның чөлтәр рәвешендә катнашу;
- халыкара оешмалар эшчәнлегендә һәм халыкара белем бирү конгресслары, симпозиумнар, конференцияләр, семинарлар уздыруда катнашу яисә күрсәтелгән чараларны мөстәкыйль уздыру, шулай ук укыту-фәнни әдәбиятны ике яклы һәм күпкырлы нигездә алмашу.

11. Реорганизация, тибын үзгәртү һәм бетерү. Документларны саклау

11.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе федераль законнарда каралганча Гамәлгә куючы карары буенча үзгәртеп корылырга мөмкин.

11.2. Балалар бакчасы төрөн үзгәртү федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә, гамәлгә куючы - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча гамәлгә ашырыла.

11.3. Балалар бакчасын юкка чыгару турында карар кабул ителгән очракта, ликвидация комиссиясе төзелә. Кредиторлар таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөлкәте, шулай ук федераль законнар нигезендә өстәмә белем бирү йөкләмәләре буенча түләтү алына алмаган мөлкәт Гамәлгә куючы ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

11.4. Балалар бакчасын үзгәртеп төзегәндә яисә бетергәндә булган документларның, фәнни һәм белем бирү мәгълүматының кәгазь һәм электрон чыганаclarда һәм мәгълүматлар банкларында сакланышы тәмин ителергә тиеш.

Балалар бакчасын үзгәртеп корганда документлар оешманың билгеләнгән кагыйдәләре - хокук варисына туры китереп тапшырыла. Балалар бакчасын юкка чыгарганда документлар Гамәлгә куючы архивына тапшырыла.

12. Уставны үзгәртү тәртибе

Өлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр бюджет учреждениеләре өчен федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә кертелә, Гамәлгә куючы тарафыннан раслана һәм юридик затларны теркәүнең дөүләт органнарында теркәлергә тиеш.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны законда билгеләнгән тәртиптә дөүләт теркәвенә алганнан соң үз көченә керә.

13. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрне кабул итү;
- тәрбияләнүчеләрне мәктәптән куып чыгару тәртибе һәм нигезләре;
- балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында мөнәсәбәтләрнең барлыкка килүен, туктатылуын һәм туктатылуын рәсмиләштерү;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эш режимы;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең структур бүлекчәләре эшчәнлеге;
- төркемнәрне оештыру һәм аларның эшчәнлеге тәртибе;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе идарәсенең коллегияль органнарын оештыру һәм аларның эшчәнлек тәртибе;
- эчке хезмәт тәртибе;
- педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы;

- педагогик хезмэткэрлэрнең эш вакыты режимы;
- педагогик хезмэткэрлэрне билэгән вазыйфага туры килүен оештыру һәм аттестацияләү тәртибе;
- педагогик хезмэткэрлэрне һөнәри яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү тәртибе;
- белем бирү теле (телләре);
- белем бирү сыйфатын бәяләү системасы;
- балалар бакчасында белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу;
- белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен кәгазь һәм (яисә) электрон чыганаclarда өстәмә белем бирү архивларында саклау тәртибе;
- тәрбияләнүчеләргә һәм хезмэткэрләргә матди ярдәм күрсәтү тәртибе;
- оешмада укытуны раслый торган документларның формалары;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең рәсми сайты эшләү тәртибе Интернет челтәрендә;

13.2. Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр һәм хезмэткэрләр хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар кабул ителгәндә, шулай ук хезмэт законнарында, хезмэткэрләрнең вәкиллекле органнарында каралган тәртиптә һәм очраclarда, ата-аналар советларының фикере исәпкә алына.

13.3. Белем бирү процессын оештыруны регламентлаштыра торган локаль норматив актлар, балалар бакчасының коллегиаль идарә органнары белән килештерелгәннән соң, балалар бакчасы мөдире тарафыннан раслана.